

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Capvt II. De Sacramento Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

Dicimus 2. ab ijs quibus ex officio Sacramenta ministrare incumbit, quamvis mali sint, quamdiu tamen a Ecclesia tolerantur, licitum est etiam nulla urgente necessitate Sacramenta petere ac recipere: neque enim suscipiens illud qui tale jus habet, ob Superioris malitiam illud committere censetur.

Dicimus 3. ab iis, quibus ex officio Sacramenta ministrare non incumbit, si sint expositi & ab Ecclesia tolerantur, licitum esse Sacramenta recipere, & ipsi administratores illa sibi solis nocent, ut habetur can. *suscitantibus*, in quaest. 8.

Dicimus 4. à malis ministris, qui nec expositi sunt Sacramenta ex officio ministrare tenentur, non licere illis petere, si nulla urgeat necessitas: nomine autem malorum ministrorum intelliguntur illi, qui notoriè in peccato, quo mortali existunt, Verbi gratia concubinarij publici, peccatis enim occultis nemo judicare debet. Ratio hujus dicti est, quia hoc esset verè ad peccandum eos inducere. Videri potest Toletus lib. 1. cap. 92.

CAPVT SECVNDVM.

De Sacramento Baptismi.

SECTIO I.

Quid sit Baptismus, & qua eius necessitas.

BAPTISMI nomen, quod à græca voce derivatum est, significatque ablutionem seu immersionem ex Christi Domini instituto ab Apostolis & deinceps ab universa Ecclesia usurpatum est (ut dicitur in Catechismo Conc. Trid. Part. 2. cap. 11.) ad significandum illud Sacramentum, in quo per exterioris corporis ablutionem aqua naturali factam sub præscripta verborum forma confertur gratia.

Docet autem S. Thomas Q. 66. a. 2. institutum fuisse hoc Sacramentum à Christo Domino eo tempore, quo à S. Ioanne in Iordane baptizatus est : quod etiam docet S. Ambrosius lib. 2. in Luc. *Baptizatus, inquit, Dominus non mundari volens, sed mundare aquas ; ut abluta per Christi carnem, quæ peccatum non cognovit, Baptismatis ius haberent.*

Est autem hic obiter observandum, Baptismum illum à S. Ioanne collatum à Sacramento Baptismi longè diversum esse, ut expressè definitum est in Concil. Trid. Sess. 7. can. 1. de bap. quod vel ex ipsis S. Ioannis verbis satis liquet : *Ego baptizo vos in aqua in penitentiam : qui autem post me venturus est ; ipse vos baptizabit in Spiritu sancto. S. Matth. 3.* Vbi manifestam exprimit differentiam inter suum & Christi Baptismum ; quòd ipse in aqua solum, id est in ceremonia quadam externa ad penitentiam exterius disponente ; Christus verò in Spiritu sancto baptizaret ; id est quòd per exteriorem ablutionem quam instituit, Spiritum sanctum seu gratiam sanctificantem conferret. Huic veritati subscribunt unanimiter SS. Patres, quos fusè refert Coccius tom. 2. Thesauri cathol. lib. 5. de Baptismo art 5.

Iam quod spectat ad ipsius Baptismi necessitatem, certum est ex fide Sacramentum Baptismi omnibus cujuscunque ætatis, sexus & conditionis hominibus non tantum præcepti sed etiam medii necessitate necessarium esse.

Probatur 1. ex his Christi Domini verbis S. Ioann. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei :* quæ verba S. Ambrosius Lib. 2. de Apr. cap. ultim. explicans, *Vtique, inquit, nullum excepit, non infantem, non aliqua præventum necessitate, &c.*

Probatur 2. auctoritate Conciliorum Cartag. & Milevit. Apud S. August. epist. 90. & 92. in quibus proscriptus est error Pelagianorum, qui censebant parvulos sine Baptismo salutem posse consequi. & Concilii Constantiensis, ubi denuò condemnatus est idem error à Vviclefo reno-

vatus; & denique Tridentini sess. 7. can. 5. de Bapt. ubi anathema proferitur in eum, qui dixerit Baptismum ad salutem necessarium non esse.

Probatur 3. ex S. Aug. lib. 3. de orig. animæ, cap. 9. & lib. 1. de peccat. meritis & remiss. cap. 18, & ex S. Hieronymo lib. 3. cont. Pelag. & aliis SS. Patribus à Bellarmino Lib. 1. de bapt. cap. 4. fusè relatis; ex quibus constat Baptismum esse omnibus sive parvulis, sive adultis necessarium, sine illo nullus ab originali peccato mundari æternamque salutem consequi possit.

Hæc est tamen differentia inter parvulos & adultos, quòd illis ad salutem necessarius sit Baptismus re ipsa susceptus, his verò vel in re vel in voto: quod expressè declaravit Concilium Trident. cap. 4. sess. 6. ubi dicitur justificationem à peccatis, post Evangelium promulgatum sine lavacri regenerationis, aut ejus voto fieri non posse.

Per votum autem Baptismi intelligitur illius suscipiendi desiderium & propositum, non nudum aut simplex, sed fidei & perfectæ contritioni coniunctum; quia sine illius virtutibus nullus adultus extra Sacramentum iustificari potest, ut constat ex iis quæ in priori huius operis partibus diximus tract. 6. cap. 4. Sect. 5. Quod confirmari potest etiam eo quòd dixit S. August. l. 2. contra donat. cap. 22. fidem conversionemque cordis id, quòd ex Baptismo decrit, posse supplere, si forte ad celebrandum Mysterium Baptismi in angustiis temporum succurri non potest; quòd ostendit exemplo Cornelii Centurionis ante talem Baptismi susceptionem iustificati.

Neque dicas superfluum fore postea realem Baptismi susceptionem; Ut enim idem S. Pater cap. 21. de eodem Cornelio dixerat (quòd & de quolibet alio dici potest), etiam Spiritu sancto jam accepto baptizari voluisset, contempti Sacramenti reus extitisset.

Docet etiam S. Thomas q. 66. a. 11. & 12. Martyrium pro Christo perpeffum posse vicem Baptismi supplere & salutem consequendam sufficere: quòd etiam constat etiam eo quòd Christus Dominus dixit, S. Matth. 16. Qui perdet

derit animam suam propter me, inueniet eam quibus verbis S. Augustin. Lib. 2. de orig. an. cap. 12. asserit Martyres: quibus contigerit antè pro Christi nomine occidi quàm Christi Baptismate dilui, exceptos esse ab hac sententia; nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto &c. & libr. 3. cap. 4. de Symb. ad Catechumenos dicit sanctos Innocentes, *Ab Originali peccato fuisse suo sanguine dilutos*: Vnde sequitur secundùm eius mentem (quod & plurimi Theologi asserunt) martyrium singulari Dei dispensatione, non modò ex opere operantis, sed etiam ex opere operato, gratiam conferre.

Ex his facile est intelligere quid S. Doctor art. 11. & cum eo communiter Theologi significare velint; cum triplicem Baptismum, fluminis, flaminis, & sanguinis distinguunt: Baptismus enim fluminis, est Baptismus in re susceptus; Baptismus flaminis, est Baptismus in voto; Baptismus denique sanguinis, est martyrium quod morte pro Christo perpassa consummatum est.

SECTIO II.

Quæ sit materia Baptismi.

Dicendum 1. aquam naturalem esse remotam Baptismi materiam. Id constat ex his Christi Domini verbis S. Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua &c.* quæ de Sacramento Baptismi per aquam naturalem conferendo intelligenda esse declaravit Concil. Trident. sess. 7. can. 2. de Bapt. Vbi & aquam naturalem materiam Baptismi esse definit; quod & in Concilio Florent. in Decret. Eug. & in Conei. Lateran. cap. *Firmiter* de summa Trinitate antè definitum fuerat. Nomine autem aquæ naturalis intelligitur illa quæ est elementaris & simplex, sive sit ex mari, sive ex flumine, aut fonte, aut palude, aut etiam ex pluvia, ut docet S. Thomas q. 66. a. 3. & 4. In quo singularis prorsus elucet divinæ in homines misericordiæ benignitas quod ad Sacramentum tantæ necessitatis & utilitatis

B. 3. conf.

conficiendum, (ut observat Catech. Trid. p. 2. c. 2.) materiam illam delegerit, quæ semper præsto est atq; ab omnibus ubique facile parari potest.

Hinc colliges aquas omnes artificiales & alios humores mixtos, exempli gratia, aquam quæ ex rosis aut aliis floribus vel herbis elicitur, item quæ ex sale resolvitur, lithyrmas etiam, salivam, & similes liquores qui ab aqua naturali specie differunt, non esse idoneam & sufficientem Baptismi materiam: è contra verò Baptisinum valide confici posse ex quacunque aqua naturali quamvis accidentaliter immutata, dummodò veram aquæ naturalem formam secundùm communem hominum æstimationem retineat; nihilque proinde ad hujus Sacramenti validitatem conferre, si aqua calida sit aut frigida, pura vel impura, vel ex glacie, nive, grandine expressa, aut aliquo quore alieno in modica quantitate permixta; omni enim ejusmodi aqua communis est Theologorum sensus, & expressa S. Thomæ Doctrina a. 4. posse Baptismi Sacramentum valide confici; valide inquam; nam ut licitè ad ministraretur, aqua pura quantum fieri poterit adhibenda est.

Dicendum 2. materiam proximam Baptismi esse abluionem ex aqua naturali, ut constat ex illis Christi Domini verbis: *S. Matth. cap. ultim. Baptizantes eos in nomine Patris &c.* & ex communi Doctrina & praxi totius Ecclesiæ, cum enim aqua sit materia remota Baptismi, oportet materiam ejusdem proximam in applicatione ipsius materię remotæ, quæ per abluionem fit, consistere, ut constat ex dictis capite præcedenti. Vnde S. Doctor quæst. 66. a. q. ad 3. dicit fieri Sacramentum, non in ipso elemento, sed in homine, cui adhibetur elementum per usum abluionis.

Quæres 1. qualis ablutio ad Baptismum requiratur. Resp. quòd, quamvis olim Baptismus ut plurimum fieret per immersionem; certum est tamen per effusionem quæque aut asperisionem aquæ valide conferri posse, ut docet S. Thomas; a. 7. Et usus communis Ecclesiæ declarat, quod

& ab ipsis Apostolis incepit; Actor. 2. & 4. Vbi dicuntur uno die tria hominum millia baptizasse, quod non nisi per asperisionem factum fuisse probat Isambertus disp. 2. a. 1. ad cit. quæst.

Cæterum nihil ad validitatem Sacramenti refert, utrum unica vel tria ablutio aut immersio fiat, ut observat Catech. Trid. p. 2. c. 2. & olim declaravit S. Gregorius lib. 1. ep. 41. ad Leandrum. Retinendus est tamen usus, qui in una-quaque Ecclesia particulari receptus est, sicut monet idem Catechismus.

Quæres 2. quanta ablutio sit ad Baptismum necessaria. Respond. tantam requiri quæ secundum communem loquendi morem verè ablutio dici possit, ad quod unica gutta sufficere non censetur; sed ea quantitate aquæ opus est, ut is qui baptizatur, verè dicatur abluï. Ita docent Sotus, Suares, & alii apud Laymannum cap. 3. de Baptismo. Observat tamen rectè Isambertus ad Baptismum validitatem sufficere posse guttas aliquot, quæ corpus tangerant cum aliqua sui divisione & partium successione quod ad scrupulos tantum amovendos hic adnotamus, non verò ut ex aliquo humano respectu Sacramenti huius minister in illius collatione aliquot tantum guttas adhibeat, ne verbi gratia infantuli alicuius nobilis corpus ex aquæ frigore tantillum lædatur, cum in Sacramento tantæ necessitatis ea semper aquæ quantitas adhibenda sit, quæ ad eius validitatem citra quodcunque dubium sufficere possit.

Quæres 3. quænam corporis pars abluï debeat ut validus sit Baptismus. Respond. Baptismus haud dubiè validus fore, si caput hominis abluatur: quod docet S. Thomas q. 68. a. 11. ad 4. & Ecclesiæ præcepto faciendum esse constat ex cap. *Postquam vos*, de consecrat. dist. 4. & ex Catech. Trident. part. 2. cap. 2. Validum quoque fore existimant Sotus, Suares, & alii apud Laymannum cit. capit. 3. & etiam Isambertus ad quæst. 66. disput. 3. artic. ultimum. Si scapula, pectus, & alia ejusmodi notabilis pars abluatur.

Cæterum si alia pars minùs notabilis, verbi gratia manus, pes, &c. tantummodò ablueretur; ut si infans in egressu ex utero materno manum vel pedem proferret, tunc si immineat aliquod vitæ periculum, baptizandum quidem esset; sed cum dissentiant inter se Doctores, utrum valeat eiusmodi Baptismus, docet S. Thomas loco citato & post illum Alexander Alensis p. 4. q. 17. memb. 3. & alii communiter, remoto postea infantis periculo Baptismus esse sub conditione repetendum. Addit Laymannus si præ sentiendum idem esse, si infans pelle adhuc illa, quam vocant secundinam, circumdatus, propter periculum baptizetur; cum à quibusdam dubitetur an sit pars infantis quod etiam similiter dici debet, si soli capillia qua perfrunderentur: quamvis enim Sotus, Henriquez, Toletus, Vasques & alii apud eundem Laymannum supra existimant ad Baptismi validitatem id sufficere; quia tamen id certum non est, & alii Doctores contrarium sentiunt, idcirco tutius est in re tanti momenti Baptismus sub conditione repetere, cum nunquam satis tutò æternæ animæ salutem saluti, quæ ex hoc Sacramento pendet, consuli possit.

SECTIO III.

Quæ sit forma Baptismi.

Baptismi forma hæc est: *Ego te baptizo in nomine Patris & Filii, & Spiritus Sancti.* Quod constat ex Concilio Lateranensi cap. firmiter de Summa Trinitate, Florentino indecret. Eug. & Tridentino sess. 7. can. 4. Parte 2. cap. de Baptismo; additurque in Romano Catechismo formam illam à Christo Domino Apostolis ac toti Ecclesie traditam fuisse S. Matth. 28. his verbis; *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.*

In qua quidem forma exprimi debet primò actio ipsius ministri, ut docet S. Thomas: q. 66. 2. 3. Vnde Alexander

tertius cap. i. de Baptismo & eius effectu dicit quòd, *si quis puerum ter in aquam immerferit in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & non dixerit (Ego te baptizo) non est puer baptizatus.* Et in decreto sapius citato Eugenii post relatam formam, qua Græci in Baptismi collatione utuntur quæ est eiusmodi: *Baptizetur vel Baptizatur servus Christi N. in nomine Patris, & Filii & Spiritus sancti:* dicitur Baptismum sub tali forma collatum, esse validum, quoniam in illa, *Exprimitur actus qui per ipsum exercetur ministrum, cum invocatione Sanctæ Trinitatis.*

Exprimi 2. debet persona baptizanda, ut significat idem S. Doctor supra; & constat tum ex citato cap. *si quis* tum ex præfato Catechismo Tridentino, & etiam ex ipso usu & præxi totius Ecclesiæ, quæ in forma Baptismi personam baptizandam semper exprimere solet; tum denique ut ostendatur inter baptizantem & baptizatum esse debere distinctionem, aliumque esse qui baptizatur & alium qui baptizat, ut habetur cap. *Debitum* extra de Bapt. & eius effectu; proindeque neminem posse seipsum baptizare.

Exprimi 3. debet unitas divinitatis ut asserit S. Doctor supra; Vnde S. Hieronymus super cap. 4. ad Ephes. *Non baptizamus, inquit, in nominibus Patris & c. sed in uno nomine, quo intelligitur Deus & S. Aug. Lib. 3. contra Maxi. Arr. cap. 32. dicit conferri Baptismum In nomine, non in nominibus; quia hi tres unum sunt.*

Exprimi denique debet explicita & distincta prolatio & invocatio trium personarum sanctissimæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ut docet S. Thomas: art. 6. & constat tum ex citatis Christi Domini verbis, *Baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti,* tum ex Concilio Lateranensi cap. *firmiter*, tum ex epistola Zachariæ ad Bonifacium Episcopum quæ refertur cap. in Synodo de consecr. dist. 4. ubi dicitur quòd *si lotus in fonte Baptismatis quæ fuerit sine invocatione Trinitatis, perfectus Christianus non est, nisi in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti fuerit baptizatus.* Quod similiter ante illum docuerant S. Cypria-

nus epist. 63, ad Iubaianum, sanctus Leo Epist. 4. sanctus Augustinus loco proximè citato contra Maximinum, & plures alii.

Observat autem S. Doctor a. 5. ad 7 expressam Patris Filii & Spiritus sancti mentionem, & invocationem forma Baptismi esse ita necessariam, ut si quis alias vocem quamvis idem significantes adhiberet; ut si diceret in nomine Genitoris, & Geniti, & ab utroq; procedentis, Baptisimum tamen minimè perficeret: quod etiam post illud docent plures alii quos citat Suares disp. 21. Sect. 4.

Dices Act. 8 referri quod nomine Christi baptizabatur viri ac mulieres; non ergo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.

Resp. 1. probabile esse (quod docet S. Thomas a. 2. ad 1.) Apostolos id ex speciali revelatione & dispensatione initio nascentis Ecclesiæ aliquando fecisse; ut nomine Christi, quod erat odiosum Iudæis atque gentilibus, honorabile redderetur.

Resp. 2. probabilius adhuc videri Apostolos nunquam in solius Christi nomine baptizasse, cum nullus eorum Patrum (ut observat Vasques disp. 143. c. 2.) Apostolis aut eorum discipulis contemporanei fuerunt illius revelationis aut dispensationis mentionem fecerunt imò S. Clemens lib. 2. const. Apost. cap. 23. S. Dionysius cap. 3. Eccles. Hierar. S. Iustinus apolog. 2. præ forma Baptismi, trium personarum sanctissimæ Trinitatis expressam divino præcepto servandam esse declarant: quod etiam in can. 48. & 49. Apostolorum præscribitur.

Quare, quòd dicitur Apostolos baptizasse in nomine Christi, intelligendum est baptizasse autoritate ac potestate ipsius Christi; quo sensu de credentibus in se dixit Iesus: *S. Marc. ult. In nomine meo demonia eiiciuntur.* Vel baptizasse in nomine Christi; quia baptizantes exprimebant nomen Filii simul cum nomine Patris & Spiritus sancti, ut intelligit S. Cyprianus epist. 73. ubi explicans S. Petri verba Act. 2. *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu sic ait: Iesu Christi mentionem facit Petrus,*

quasi Pater omitteretur, sed ut Patri quoque Filius adiungeretur.

SECTIO IV.

Quis possit Baptismum conferre.

DICENDVM 1. quemlibet hominem viatorem, siue virum siue mulierem, siue fidelem, siue infidelem posse validè baptismum conferre. Id constat ex Conciliis Lateranensi & Florentino sectione præcedente citatis & etiam ex cap. *Ad limina* 30. quæst. 1. & cap. *Romanus* de consecr. dist. 4. idque ita institutum à Christo Domino fuisse docet S. Tho. q. 67. a. 3. ut Sacramentum ad salutem necessarium à quocunque homine in casu necessitatis validè conferri possit.

Dicendum 2. quemlibet hominem non modò validè sed etiam licitè Baptismum absque solemnitate (in solo tamen casu necessitatis) conferre posse. Id constat tum ex Conciliis & canonibus suprà citatis, tum ex antiquis Patribus qui id expressè docent, ut Tertullianus lib. de Bap. cap. 16. Vbi dicit in casu necessitatis *Laicus esse ius Baptizandi*: quod etiam docet S. Hieron. dialog. cont. Luciferianos paulò ante medium, idque affirmat suo tempore ubique receptum & usitatum fuisse. Diximus (absque solemnitate) id est absque ceremoniis illis quæ in collatione Baptismi ex Ecclesiæ præcepto adhibentur; nam si laicus ceremonias illas usurparet, peccaret mortaliter, fieretque irregularis, ut habetur cap. *si quis* extrà de non ordinato ministrante.

Observat autem S. Doctor, q. 67. a. 4. & post illum Paludanus, Sotus, Sylvester, Navarrus, & alii apud Laymanum cap. 7. de Bap. in casu necessitatis hunc ordinem esse servandum; ut præsentem proprio pastore non baptizet diaconus, præsentem item Diacono non baptizet Clericus inferior aut laicus, imò etiam præsentem clerico non esse conveniens laicum baptizare, sicut nec præsentem viro mulierem; additque idem auctor fore peccatum mortale, si præ-

præfente sacerdote laicus aut inferior clericus baptizans præfumeret; veniale verò solummodò, si inter alios clericos inferiores & laicos, vel inter virum ac mulierem præfatus ordo invertatur; imò nullam fore culpam, si ordinarius illius invertendi causa aliqua subsit, ut quia obstetrix mulier & certius novit modum baptizandi; vel quia virum non decet accedere ad baptizandum puerum nondum mainò ex utero matris editum.

Dicendum 3. Episcopum in diocesi, presbyterum curatum in parocchia sua esse ordinarium Baptismi ministrum. De Episcopo aperte constat, cum sit in diocesi sua primus & ordinarius pastor; Unde Tertullianus lib. de *apt. c. Dandi Baptismum*, inquit, *habet ius summus sacerdos quasi Episcopus, de hinc presbyteri, &c.*

De sacerdote curato etiam similiter constat ex usu & praxi totius Ecclesie, & ex Rituali Romano tit. de Baptismo Opusc. de Paroc. & Paroc. orig. c. 7. Vbi dicitur quod *Legimus Baptismi minister est Parochus, vel alius sacerdos à Parocho vel ab Ordinario loci delegatus; unde etiam (ut observat Ioan. Filescus) Ecclesie Parociales olim vocabantur Ecclesia-baptismales.*

Id præterea confirmat Isambertus ad qu. 67. disp. 1. a. 2. ex eo quod actus baptizandi solemniter (ut ibidem præfatur) sit actus pastoris ordinarii proprius: ubi etiam additur Parocum præfente Episcopo suo citra illius consensum (quem honoris & reverentie causa postulare debet) licet baptizare non posse; quod colligit ex epist. 80. S. Leonis ad Episcopos Gallie.

Dicendum 4. quemlibet alium sacerdotem, qui nec Episcopus est nec parochus, non nisi ex huius vel illius delegatione seu licentia Sacramentum Baptismi posse licite administrare. Ita S. Thomas, qu. 67. a. 4. ad 2. cui subscribunt Suarez disp. 37. sect. 4. Vasques, à Valentia, Henricus, & alii apud Laymannum cap. 7. de Baptismo. Unde sequitur sacerdotem illum peccaturum mortaliter, qui absque proprio Sacerdotis licentia expressa aut saltem rationabiliter præsumpta, solemniter baptizet.

zaret; quod etiam docet Gammachus ad citatam quaestionem. 67. capit. 7. & Isambertus ad eandem quaest. disput. 1. a. 5

Est autem observandum non modò sacerdotes sed etiam Diaconos ex Episcopi vel Parœci commissione posse solemniter baptizare, ut Doctores supra citati asserunt, cum hac tamen differentia: quòd sacerdoti tanquam legitimo ministro committi possit pro libito proprii sacerdotis, Diacono vero non nisi urgente aliqua necessitate: & præterea Diaconus absque Ordinarii licentia solemniter, baptizans non modò peccet mortaliter, sed etiam fiat irregularis, ut habetur cap. *Si quis extra* de non ordinato ministrante; Sacerdos vero idem faciens peccat quidem, sed nullam irregularitatem contrahit.

SECTIO VI.

Qui Baptismum suscipere possit, & quæ dispositiones ad id requirantur.

CERTVM est quemlibet hominem in statu viæ capacesse esse baptismi percipiendi, cum Christus Dominus dixerit: *Et untes docete omnes gentes baptizantes eos, &c.* *Matth. 28.* Et de adultis quidem nulla est difficultas; cum sicut ad doctrinam Evangelicam audiendam, sic etiam ad percipiendum Baptismum sint idonei: de infantibus verò rationis usum nondum assecutis negant cuius temporis Anabaptista, qui (ut refert Bellarminus Lib. 1. de Bap. c. 8.) contendunt non nisi adultis conferendum esse Baptismum; ideoque infantes iam baptizatos; cum ad ætatem adultam pervenerunt, iterum rebaptizant; unde & Anabaptistarum nomen sortiti sunt: contra quos fides catholica docet, parvulos etiam nondum rationis usum assecutos, sive à parentibus catholicis, sive ab hæreticis aut infidelibus prognati sint, Baptismi suscipiendi esse capaces.

Probat hęc veritas & error oppositus refellitur, sum ex his Christi Domini verbis; *Matth. 19. Simite parvulos*

& ne

ut nolite eos prohibere ad me venire: talium est enim regnum celorum; tum ex Concilio Milevitano cap. 2. ubi hæc habentur: Placuit, ut quisquæ parvulos recentes ab uteris matrum baptizandos negat, anathema sit: tum etiam ex Concilio Viennensi sub Clemente V. Clementina I. de summ. Trin & fide Cathol. & Concilio Trid. sess. 5. can. 4. ubi eadem veritas definita est; denique ex S. Aug. qui lib. 10. cap. 23. de Gen. a litt. dicit hanc baptizandorum puerorum in Ecclesia consuetudinem esse traditionem Apostolicam.

Cum igitur hoc certum sit ex fide, quæritur an infantes illi sint invitis parentibus baptizandi.

Resp. 1. infantes infidelium nondum rationis usum affecutos invitis eorum parentibus non esse baptizandos, si sub illorum cura & potestate remaneant, aut periculum sit, ne ad eorum curam & potestatem redeant & ab illis pervertantur; si autem ab illorum cura & potestate iuste abstrahi possint, ita ut nullum sit periculum ne ad illos redeant aut ab illis pervertantur, tunc licet infantes illos etiam invitis parentibus baptizare; quod similiter licitum est, in præsentis periculo mortis ipsorum infantium, imò etiam invitis eorum parentibus fieri debet; quæ omnia fuse explicat & probat Gregorius à Valentia. disp. 4. q. 4. Bapt. p. 3.

Resp. 2. licitum esse invitis parentibus Hæreticis filios illorum, secundum ritum Ecclesiæ baptizare. Ita habetur cap. in *Iudeis* dist. 45. cum enim hæretici, ut potest & ipsi baptizari, Ecclesiæ sint subditi, iuste ab illa compelli possunt, ut filios suos Baptismi Sacramento secundum ritum Catholicum initiandos & in vera fide ac religione instruendos deferant; & si præstare id recusant, etiam invitis illis id fieri potest.

Iam quod spectat ad dispositiones in suscipientibus Baptismum necessarias, de adultis solum quæstio intelligenda est: in parvulis enim fidem, intentionem, aut aliam similem dispositionem requirere aliud non est (ut dicit S. Augustinus Epistol. 57. ad Dard.) quam ipsi

ipsis sensibus & evidentissimæ veritati velle contradicere.

Prima igitur dispositio ad Baptismum in adulto requisita est eius consensus. Ita S. Doctor q. 68. a. 7. & constat ex cap. *Maiores* extrà de Baptism. & eius effectu & cap. *agrotantes* de consecr. dist. 4. & etiam ex ipso usu & praxi Ecclesiæ, quæ ante ipsius baptismi collationem interrogat baptizandum utrum velit baptizari. Non requiritur autem consensus actualis expressus, sed sufficit virtualis aut interpretativus, seu ut adultus actualem suscipiendi baptismi aliquando habuerit voluntatem, eamque minime retractaverit.

Secunda dispositio ad suscipiendum baptismum necessaria, est fides, sufficiensque doctrinæ Catholicæ notitia. Id constat tum ex script. S. Marc. ultim. *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit:* & Act. 8. Eunuchus Baptismum postulanti S. Philippus respondit: *si credis ex toto corde, licet.* Vnde Ecclesia baptizandum super præcipuis fidei nostræ articulis interrogat, illiusque publicam professionem ab eo exigit.

Tertia dispositio est dolor de peccatis cum proposito servandæ legis divinæ. Id etiam constat ex his S. Petri verbis: Act. c. 2. *Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque Vestrum:* & ex Concilio Trid. sess. 6. cap. 6.

Qualis verò esse debeat ille dolor, & ex quo motivo elicitus, quale item servandæ legis propositum, plenius constabit ex iis quæ dicentur infra cap. 5. de Sacramento Pœnitentiæ: ut enim rectè docet, & probat Isambertus ad q. 68. disp. 6. a. 4. dolor qui ad Sacramentum Pœnitentiæ sufficit, ad sacramentum etiam baptismi sufficiens esse censetur.

Porro cum hæ tres dispositiones ad baptismum fructuosè recipiendum in adulto requirantur, ad illius tamen validitatem solummodò prima necessaria est, ut constat ex cap. *Maiores* & cap. *de Iudeis* dist. 54. & ex S. August. lib. 2. cont. Petilianum cap. 35. & lib. de Cateches. rud. cap. 17. unde quando quis seriò vult Baptismum percipere, quam-

vis

vis neque fidem neque de peccatis dolorem habeat, verum
 ipsius baptismi characterem recipit, non tamen gratiam futuram
 sanctificantem neque alios effectus qui ab ipsa pendent, nisi in
 de quibus agitur sect. sequenti.

Quæres 1. utrum infans in utero materno baptizari
 possit. Resp. S. Doctor ibid ad 4. a 11. non posse; cum eius
 corpus in eo statu aqua tingi & ablui non possit; proinde
 que (ut ibidem docet) ad Baptismum conferendum expe-
 ctanda est totalis egressio pueri ex utero: si tamen pericu-
 lum aliquod immineat, caputque primò egrediatur, in eo
 baptizari debet, nec est postea rebaptizandus, si eum per
 fectionem nasci contigerit; quòd si manum vel pedem aut
 aliam similem partem exerat, in illa similiter periculo im-
 minente debet baptizari; quia tamen incertum est an
 eiusmodi Baptismus validus sit, erit postea sub conditione
 iterum baptizandus.

Quæres 2. utrum monstra baptizari debeant. Resp.
 monstra illa, de quibus dubitatur utrum animam ratio-
 nalem habeant, si nihil certi dignosci possit, imminetque
 mortis periculum, sub hac conditione baptizari debent.
Si tu es capax Baptismi, ego te baptizo, &c. Si verò nullum
 in mora periculum, consulti poterant medici & alii experi-
 ti, inò tutius erit rem ad Episcopum deferre, ordinemque
 ab illo præscriptum sequi, ut declaratur in Rituali Roma-
 no titulo de Baptismo.

Quòd si monstrum tale sit, de quo dubitetur an sit unus
 homo vel plures; baptizari non debet donec id discerna-
 tur; discerni autem poterit, si unum vel plura capita, unum
 vel plura pectora in eo sint; tunc enim totidem erant cor-
 da & animæ hominesque distincti; & in eo casu seorsim
 singuli erunt baptizandi: si verò distinctio illa personarum
 non possit certò deprehendi, ut si duo quidem capita non
 vero duo pectora habeat; tunc in uno absolute baptizari
 debet, in altero sub conditione, ut in eodem Rituali præ-
 scribitur.

Quæres 3. an adulti amentes sint baptizandi. Re-
 spond. cum distinctione; vel enim fuerunt perpetuò
 amentes,

veram mentes, nec speratur eos rationis compotes aliquando
 futuros esse; & talibus Baptismus conferri debet sicut & a-
 pto. infantibus: vel aliquando usum rationis habuerunt, &
 postea in amentiam lapsi sunt; & siquidem constet illos
 dum mentis compotes essent Baptismum petiisse aut ex-
 optasse, nec voluntatem illam mutasse, Baptismus illis e-
 rit conferendus; si verò id non constet, à Baptismi admini-
 stratione abstinendum est. Ita habetur in Catechismo Tri-
 dent. par. 2. c. 2.

Dices videri tutius esse illos baptizare, cum in illis in-
 terpretativa Baptismi suscipiendi voluntas præsumi pos-
 sit; id est illos esse ita dispositos, ut si statim suum agnos-
 cerent, & Baptismi necessitatem scirent, haud dubie illum
 suscipere vellent.

Resp. voluntatem illam interpretativam ad Baptismum
 minime sufficere, ut docet & probat Isambertus ad cita-
 ram quæst. 68. disp. 6. art. 2. additque art. 3. quòd si Baptis-
 mum adulto conferret, in quo dispositiones ad Baptis-
 mum necessariò requisitas non deprehenderet, peccati
 mortalis reatum incurret.

SECTIO VI.

Quinam sint effectus Baptismi.

QVINQUE sunt præcipui huius Sacramenti effectus.
 Primus est remissio quoad culpam peccati originalis,
 & peccatorum omnium actualium si quæ ante Baptis-
 mi susceptionem commissa sunt. Ita S. Doctor. q. 66. a. 1. &
 expresse definitum habetur in Concil. Florent. in decret.
 Eug. & Trid. sess. 5. can. 5. & longè antè in Concil. Carth.
 4. can. 1. inter præcipua fidei dogmata, quæ Episcopus con-
 secrandus profiteri debebat, reponitur istud de remissio-
 ne peccatorum per Baptismum: & S. Greg. Epist. 39. infide-
 les illos vocat, *Qui dicunt peccata in Baptismate non verè sed
 superficiei tenus dimitti.*

Secundus effectus, est remissio totius pœnæ peccatis de-
 bitæ. Ita S. Doctor; artic. 2. & constat ex eodem Eugenij
 decre.

decreto, & ex Concil. Trident. sess. 6. cap. 14. Vbi dicitur
in Sacramento Poenitentiae temporalem poenam non
tam semper, ut in Baptismo fit, dimitti.

Id etiam confirmari potest ex universali Ecclesiae praesentia
quae nulla unquam satisfactionis opera imponere
baptizatis, sicut imponit sacramentaliter confessis :
Catechismus Trid. supra docet *Id sine maxima Sacramento*
iniuria fieri non posse.

Tertius effectus, est gratia sanctificans simul cum
bonis & virtutibus infusus quae illam comitantur ; *Huius*
maxima Sacramenti virtute (ut loquitur Catechif. Trid. supra)
nos, non solum à malis, quae verè dicenda sunt, liberamur ;
etiam eximius bonis & muneribus augetur. Animus
nostrus divina gratia repletur, quae iusti, & filii Dei effecti, atque
quoque salutis haeredes instituitur, &c. Est autem gratia
non solum per quam peccatorum fit remissio, sed divina quaedam
in anima inherens, ac veluti splendor quidam, & lux, quae
mas nostras pulchriores & splendidiore reddit. Huic vero gratiae
additur nobilissimus omnium virtutum comitatus, quae in
nam cum gratia divinitus infunduntur.

Quartus, est ipsa gratia Sacramentalis Baptismi
quae quidem (ut docet idem Catechismus) procedit
arctissima illa unione, qua per Baptismum Christo
mino baptizati tanquam capiti suo membra copulantur
& connectuntur ; quaeque illos speciali modo ad
vandam divinam legem, Sacramenta dignè suscipienda
liaque religionis & pietatis officia debite exequenda
biles reddit.

Quintus denique, est character qui per Baptismum
delebiliter animae imprimitur, ut definitum est in
Trid. sess. 7. can. 9. unde (ut ibidem declarat) hoc Sacra-
mentum iterari non potest.

Ex his & aliis Baptismi effectibus, quos S. Doctor quae
69. & alii SS. Patres passim enumerant, colligi potest
quanta sit huius Sacramenti excellentia & dignitas, qua
ta etiam eiusdem utilitas & necessitas, ac proinde quae
iusta ratione praecipit Ecclesia, in tit. Rom. tit. de Bap-

parvuli recenter nati quàm primùm ad Ecclesiam Baptismi suscipiendi causa deferantur; & quàm graviter peccent parentes, qui ob inanes causas & vanos quosdam respectus per plures dies huius Sacramenti subsidio infantes privant, eosque beatitudinis æternæ amittendæ periculo exponunt.

Est autem observandum quòd, quamvis adultus qui fide Baptismum recipit, id est sine fide aut sine ullo dolore de peccatis, characterem quidem illius non verò gratiam recipiat; si tamen postea fictionem illam per pœnitentiam removeat, tunc Baptismus omnem effectum suum consequetur, ut docet S. Thomas a. 9. & 10 & ante illum docuit S. Cyprianus Serm. de Pass. Dom. paulò ante finem; & S. Aug. lib. 1. de bapt. cont. Donat. cap. 12.

Quærent hîc Theologi an Circumcisio, quæ olim apud populum Iudaicum divinitus instituta fuerat, peccatorum remissionem & gratiam sanctificantem ex opere operato contulerit.

Resp. negativè cum S. Doctore: q. 70. a. 4 Et constat ex Concilio Florentino in decreto Eugenii, ubi dicitur, *Sacramenta legis antiquæ non causass. gratiam, sed eam solùm per Passionem Christi dandam figurasse.*

Quamvis autem per Circumcisionem non conferretur ex opere operato gratia & remissio peccatorum, conferebatur tamen ex opere operantis; in adultis quidem, per actum perfectæ contritionis, quo solo justificari posse peccatores extra Sacramenta novæ legis supponimus ex dicendis infra c. 5 In parvulis autem per applicationem fidei parentum vel aliorum, cujus quidem fidei signum erat Circumcisio; idque in virtute futuræ Passionis ipsius Christi Domini. At verò ante institutionem Circumcisionis docet idem S. Thomas in resp. ad 2. *Probabile esse, quod parentes fideles pro parvulis natis, & maxime in periculo existentibus, aliquas preces Deo sunderent, vel aliquam benedictionem eis adhiberent (quod erat quoddam signaculum fidei,) sicut adulti pro seipsis preces & sacrificia offerebant; qua ratione ex speciali Dei misericordia virtus Passionis Christi ipsis parvulis*

lis

lis applicabatur, sicque à peccato originali emundabatur. Quod & similiter post Circumcisionem institutum fœminis quæ illius capaces non erant, & de m:ribus octavum diem (quo tantum eos circumcidere licitum erat) decedentibus dici debet.

SECTIO VII.

Quanam sint ceremonie in collatione Baptismi servanda.

CERTVM est ceremonias quasdam religiosas ab Ecclesia in solemnibus Sacramentorum administrationibus majorem Christiani populi devotionem excitandam salva illorum substantia institui potuisse, & de factò tantè institutas esse; proindeque sine peccato contemnitur aut ab ipsorum Sacramentorum ministris omitti posse, ut expressè definitum est in Concil. Trident. *Secundum can. 13.*

Quòd igitur spectat ad ipsius Baptismi ceremonias, cet Catechismus Romanus eas ad tria capita revocari se: quædam enim Baptismi collationem antecedunt; quædam comitantur; quædam subsequuntur. *Præcipuas hic eo ordine, quo ab Ecclesia adhibentur, discutimus.*

Ac in primis ante Baptismi collationem aqua præparanda debet, qua sola in illius administratione uti licitum est. Consecratur autem baptismalis fons variis precibus exorcismis ab Ecclesia institutis addito Catechumenorum oleo & sacro Chrismate juxta priscum Ecclesiæ morem, cujus testis est S. Cyprianus Epist. 70. & S. Basilius lib. de Spiritu Sancto cap. 27. quam benedictionem seu consecrationem aquæ baptismalis in vigiliis duntaxat Paschæ ac Pentecostes faciendam esse docet Catechismus Romanus *lib. 1. de S. Sacram. cap. in Sabbato de consecr. dist. 4.*

Hæc benedictione aquæ supposita, qui Baptismo in-

andi sunt, adducuntur ad Ecclesiæ fores, atque ab ejus
 introitu tanquam indigni, utpote qui adhuc potestari dæ-
 monis per peccatum mancipati sunt, excluduntur.

Et primò trinam insufflationem & varios exorcismos
 adhibet ad expellendum dæmonem, eoque ritu (qui in
 Ecclesia antiquissimus est) *Non exorcizatur aut exsufflatur
 creatura DEI in infantibus* [ut ait S. Augustin. Lib. 1. de
 Symb. ad Cat. c. 1.] *sed ille sub quo sunt omnes qui cum peccato
 nascuntur.*

Eadem etiam ratione signum crucis efformatur in ba-
 ptizandi fronte aliisque partibus, ut per illud dæmon
 compescatur, omnesque eius machinæ dissolvantur; quod
 observat S. Aug. lib. de Catech. rud. cap. 20. & S. Athanas.
 lib. de Incar.

Fit præterea impositio manus à sacerdote, variæque su-
 per baptizandum orationes ab ipso proferuntur: huius
 ceremoniæ meminit Conc. Carthag. 5. can. 85. & S. Aug.
 lib. de pecc. merit. & remiss. c. 26. *Catechumenos, inquit, se-
 cundùm quemdam modum, per signum Christi, & orationem ma-
 nus impositionis puro sanctificari.*

Exinde sacerdos salem prius à se benedictum in os ba-
 ptizandi imponit, ad significandam Baptismi gratiam, per
 quam homo à peccatorum putredine liberatur, & cœlesti
 Præquodam ac supernaturali prudentia donatur. Huius cere-
 moniæ mentio fit in Conc. Carthag. 3. can. 11. & apud S.
 Aug. lib. 1. Confess. cap. 11.

Postea idem sacerdos saliva aures & nares baptizandi
 tingit: aures quidem, ut eas ad Christi sermones percipi-
 endos aperiat; nares verò, ut virtutis ac pietatis bonum o-
 dorem hauriat, ut explicatur cap. *postea*. de consecr. dist. 4.
 & docet etiam S. Ambr. lib. 1. de Sacrament. cap. 1.

Sequitur abrenunciatio, qua ad interrogationem sa-
 cerdotis baptizandus diabolo & omnibus operibus &
 pompis ejus abrenunciat: cujus ceremoniæ mentionem
 facit S. Dionysius lib. de Eccles. Hier. cap. 2. & S. Ambr. lib.
 1. de Sacrament. cap. 2. ubi hunc ritum expendens sic lo-
 quitur: *Quando te sacerdos interrogavit: abrenuncias diabolo,
 & pom-*

Et pompam eius? quid respondisti? abrenuncio. Abrenuncio
 saculo & voluptatibus eius? quid respondisti? abrenuncio.
 Memor esto sermonis tui, & nunquam tibi excidat series can-
 nis tua, &c. Chirographum tuum tenetur non in terra, sed
 in celo &c.

Per illam abrenunciationem bello veluti dæmonio
 indicto Baptizandus in scapulis & in pectore inungitur.
 Quasi athleta Christi (inquit S. Ambr. supra) quasi luctator
 huius sæculi luctaturus, & (ut loquitur S. Chrysoft. Hom.
 in Epist. ad Coloss.) stadium iam iam ingressurus.

Post primam illam unctiōnem baptizatus iterum
 a sacerdote interrogatus super præcipuis fidei articulis, &
 publicam professionem emittit: & de hac fidei profes-
 sione loquitur S. Ambr. lib. de Sacram. cap. ult. & S. Aug.
 8. Confess. cap. 2. ubi dicit hanc fidei professionem.
 certis conceptis retentisque memoriter de loco eminentiore
 spectu populi fidelis reddi solere ab iis, qui ad gratiam Baptizandi
 accessuri sunt. Hæc autem professio fidei supponebat
 baptizandi instructionem per Catechismum iam factam,
 unde adulti qui Baptismum olim petebant, priusquam
 admittentur, notabili aliquo temporis spatio
 se habent inter Catechumenos, de quorū instructione
 Catechismus frequens habetur mētio apud SS. Patres
 præsertim apud S. Aug. lib. de fide & operibus c. 8. &
 passim.

Tandem iterum elicitō libero & publico baptizatus
 consensu, confertur illi Baptismus, sive per immersionem
 sive per aquæ infusionem trinam vel unam in quo
 fidei cuiusque approbata consuetudo servanda est.

Posteā baptizatus in vertice capitis sacro Chrismate
 ungitur, ut habetur cap. Si quis de alio de consecr. distinctio
 ubi dicitur Chrisma recens esse oportere, id est eodem
 die in die Cœnæ Domini ab Episcopo consecratum. Quo-
 vis autem primis Ecclesiæ sæculis omnis unctio Chri-
 stis à solis Episcopis fieri soleret; postea tamen concessa
 fuit, ut hæc Baptismalis unctio in vertice à Presbyteris
 fieri posset, ut constat ex Concil. Carthaginens. 4. can. 3.

Tolet. 1. can. 20. Quæ autem in fronte fit, & propria est Sacramenti Confirmationis, solis Episcopis semper reservata fuit, ut suo loco dicetur. Significat autem hæc Chrismatio Baptismalis in vertice Baptizati illum *ab eo die Christo capiti* (ut loquitur Catechis. Roman. supra) *tanquam membrum coniunctum esse atque eius corpori insitum*; & ea re Christianum à Christo, Christum vero à Chrismate appellari.

Vestis deinde candida seu album sudariolum proferitur, & Baptizato imponitur, tum in Symbolum innocentia per Baptismum restituta, & per totam vitam servanda, tum etiam in signum futurae resurrectionis & gloriae, ad cuius spem baptizatus renascitur, ut explicat Catech. Roman. supra. De hac veste candida Baptizatis imponi solita loquitur S. Ambr. lib. de initiandis c. 7. & S. Aug. Serm. 157. de Temp.

Demum traditur baptizato cereus accensus; ut ostendatur illum translatum esse à potestate tenebrarum in lucem & sortem Sanctorum, fidemque illam charitate ardentem, quam per baptismum accepit, usque ad finem vitæ servandam esse, ac studio bonorum operum augendam, ut in eodem Catechismo Rom. dicitur. Meminit huius ceremoniæ S. Greg. Nazian. Orat. 40. in Sanctum lavacrum, & S. Aug. enarrat. in Psal. 65.

Præter supra dictas ceremonias duo sunt adhuc ritus in Baptismo servandi. Primus est ut hoc Sacramentum extracalum necessitatis non in domibus vel in locis privatis, sed in Ecclesia in qua sacri Fontes huic ministerio destinati sunt, conferatur, ut habetur Clementina unica de Baptismo: ubi ab hac lege tantummodò excipiuntur regum & principum filii, qui tamen non in loco profano, sed in Oratorio aut Sacello baptizari debent.

Secundus est, ut patrinus unus pro puero à sacro Fonte suscipiendo, & matrina una pro puella, aut ad summum unus & una pro hac vel illo adhibeantur. Ita constitutum est cap. *Non plures* de Consecr. dist. 4. & cap. *quamvis* de cognatione spirit. in 6, & novissimè in Concil. Trident. Sess.

Sess. 24. cap. 2. De reform. Matrim. inter quos & baptizatum patremque ac matremque ex una parte, & baptizatum patremque ac matrem ex altera, contrahitur cognatio spiritualis, non tamen matrimonium contrahendum impediens, sed & contractum dirimens, vt suo loco dicitur.

Quando autem Baptismus confertur sine solemnitate in casu necessitatis, obseruat Laymannus cap. 9. de Baptismo post Sotum, Suarezem & alios quos citat, nullum ex præceptum Ecclesiæ, vt in tali casu patrinus vel matrinus adhibeatur.

Qualis vero sit obligatio patris & matris erga infan-
tem quem de sacro fonte susceperunt, declaratur cap. 1. de
autem de Consecr. dist. 4. vbi dicitur eos esse fidei iussorem
apud Deum pro illis, quos proinde monere tenentur,
promissiones suo nomine factas seruent, & ad hunc finem
obligantur Symbolum, Orationemque Dominicam, Decalogum,
aliaq; Christianæ fidei rudimenta eos docere aut doceri curare,
à qua tamen obligatione S. Doctorum 67. a. 8. docet patrinum & matrinam vt plurimum
rari, quando illi quos de Fonte susceperunt, inter fidei
educantur, in ijs præsertim locis, in quibus Pastores de
stru&ione animarum sibi commissarum sunt solliciti.

Porrò ex praxi Ecclesiæ constat, quando aliquis in casu
necessitatis Baptismum suscepit sine solemnitate, cere-
monias illius esse suppleudas eo modo qui præscribitur in
tuali: excipitur tamè quãdo aliquis adultus ab hæretico
infantia baptizatus ad fidem Catholicam reuertitur, in
lo enim casu [vt obseruat Laymann. loco cit.] plurimum
in locis & præsertim in Gallia & Germania non solum
Baptismi ceremoniæ suppleri [nisi ex devotione ijs qui
hæreticis baptizati sunt, id postulent] fortasse ne rudi-
dis populus opinetur nos Baptismum hæretico-
rum improbare, & ab illis baptizatos
iterum baptizare.